

EFECTELE TEMPERATURII AMBIENTALE ASUPRA SĂNĂTĂȚII POPULAȚIEI ÎN CONTEXTUL ÎNCĂLZIRII GLOBALE

Felicia Brihuneț

Conducător științific: Cătălina Croitoru

Disciplina de igienă, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Încălzirea globală este cauzată de creșterea concentrației dioxidului de carbon, care conduce la efectul de seră. În rezultat se atestă un efect substanțial asupra poverii bolilor transmisibile care sunt cauzate de insectele-vectori, prin apa contaminată și boli netransmisibile, influențate de temperaturii ambientale ridicate. **Scopul lucrării.** Impactul încălzirii globale asupra sănătății populației. **Material și metode.** A fost studiată materia de specialitate cu privire la problema implicată în cercetare (articole din bazele de date *PubMed* și *NCBI*). Au fost evaluate 24 de articole științifice. **Rezultate.** Temperaturile extreme, consecință a încălzirii globale, afectează direct sănătatea prin compromiterea capacității corpului de a-și regla temperatura internă. Pierderea controlului intern al temperaturii poate duce la diferite boli, inclusiv crampe de căldură, epuizare termică, insolație și hipertermie. Temperaturile extreme pot agrava afecțiunile cronice, cum ar fi bolile cardiovasculare, bolile respiratorii, bolile cerebrovasculare, malnutriția, diabetul zaharat și consecințele lui. Încălzirea globală influențează calitatea apei, crescând transmiterea agenților patogeni din apă (unele dintre cele mai răspândite boli la nivel mondial, cum ar fi malaria, febra Denge, boala Lyme, bolile virale). **Concluzii.** Încălzirea globală se caracterizează printr-o cascadă de evenimente nefavorabile ale sănătății populației, remarcându-se prin creșterea ratei morbidității și mortalității. Aceste efecte pot fi prevenite prin mediatizarea cunoștințelor, prin sporirea proceselor de adaptare. **Cuvinte-cheie:** încălzire globală, sănătate, efect de seră, morbiditate, mortalitate.

EFFECTS OF AMBIENT TEMPERATURE ON POPULATION HEALTH IN THE CONTEXT OF GLOBAL WARMING

Felicia Brihuneț

Scientific adviser: Cătălina Croitoru

Hygiene Discipline, *Nicolae Testemițanu* University

Background. Global warming is caused by the increase in the concentration of carbon dioxide, which leads to the greenhouse effect. The result shows a substantial effect on the burden of contagious diseases that are caused by vector insects, through contaminated water and non-transmissible diseases, influenced by high ambient temperatures. **Objective of the study.** The impact of global warming on population health. **Material and methods.** The subject related to the problem involved in the research was studied (articles from PubMed and NCBI databases). 24 scientific articles were evaluated. **Results.** Extreme temperatures, a consequence of global warming, directly affect health by compromising the body's ability to regulate its internal temperature. Loss of internal temperature control can lead to various illnesses, including heat cramps, heat exhaustion, heatstroke, and hyperthermia. Extreme temperatures can worsen chronic conditions such as cardiovascular disease, respiratory disease, cerebrovascular disease, malnutrition, diabetes, and its consequences. Global warming affects water quality, increasing the transmission of water-borne pathogens (some of the most widespread diseases worldwide, such as malaria, dengue fever, Lyme disease, viral diseases). **Conclusions.** A cascade of adverse health events, characterized by increased morbidity and mortality rates, characterizes global warming. These effects can be prevented by mediatizing knowledge, by increasing adaptation processes. **Keywords:** global warming, health, greenhouse effect, morbidity, mortality.